

خواهر خوانده‌ها در تهران گردهم می‌آیند

واکاوی اهمیت خواهر خوانده‌ها در گفت‌وگو با
احمد رضا فلاح، رئیس اداره احزاب، سمن‌ها و
انجمن‌های دوستی وزارت امور خارجه

■ **لیلا ابراهیمیان / گفتن از «خواهر خوانده‌ها و شهرهای دوست» موضوعی است که سبب شده سید علی پاکدامن، مدیر کل دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه بخواهد دقایقی در کنار احمد رضا فلاح، رئیس اداره «احزاب، سمن‌ها و انجمن‌های دوستی» بنشیند و از اهمیت دیپلماسی عمومی، خواهر خوانده‌ها و فرهنگ و تمدن شهرهای ایران بگوید. درباره تاریخ چند هزار ساله ایران کلماتی را ردیف کند: صفحات کتاب‌ها را تند تند بگشاید و عکس‌هایی از موزه ملی ایران را به رخ بکشد؛ عکس‌هایی که در نمایشگاه‌های اسپانیا، هلند به نمایش درآمده است. پاکدامن می‌گوید سال‌ها طول کشید تا متوجه شدیم که باید کارهای فرهنگی از طریق یک سازمان واحد پیگیری شود و از موازی کاری و پراکنده کاری جلوگیری شود؛ تا اینکه سازمان فرهنگ و ارتباط اسلامی شکل گرفت. پاکدامن در طول گپ و گفت خود از ادامه مسیر دیپلماسی در ایران می‌گوید که بیشتر شبیه تجربه اندوزی بوده که در طول مسیر کسب شده است. شاید برای همین است که پاکدامن می‌گوید وزارت خارجه در خیلی از**

جاها به دلیل محدودیت مالی و انسانی ریزن فرهنگی نداشت و بعد از چندین سال معاونت کل دیپلماسی عمومی شکل گرفت. او از تاریخ تحول وزارت خارجه بعد از انقلاب اسلامی سخن می‌گوید و از تغییر ساختار وزارت خارجه که حدود دو سال قبل انجام شد و در نهایت کارها به صورت موضوعی تقسیم شد و چهار اداره ذیل معاونت دیپلماسی و امور رسانه‌ای شکل گرفت. یکی از آن‌ها احزاب، سمن‌ها و انجمن‌های دوستی و خواهر خوانده‌ها است. به گفته پاکدامن سه اداره دیگر در حوزه فرهنگی، گردشگری، ایران شناسی، هنری، دانشگاهی و ورزشی فعالیت می‌کنند. کلمات پشت سر هم از دهان پاکدامن بیرون می‌ریزد در وصف اهمیت فرهنگ ایرانی و کم کاری ریزن‌های فرهنگی تا اینکه نوبت به احمد رضا فلاح می‌رسد برای باز خوانی تاریخ خواهر خواندگی در ایران.

گفت‌وگو

■ موضوع خواهر خواندگی با کدام شهر، کجا و چگونه شروع شده است؟

تاریخچه و شکل کنونی خواهر خواندگی یا خواهر شهری به حدود یک قرن قبل و بعد از جنگ جهانی اول در اروپا بازمی‌گردد. دولت‌مردان سعی نمودند از این طریق زمینه دوستی بین ملت‌ها را فراهم نمایند و لذا خواهر خواندگی شهرها برقرار شد. روابط بین الملل جایگاهی بدست آورد. یادداشت تفاهم خواهر شهری در واقع تفاهمی است سمبلیک که بین شهرداران دوشهر برای ایجاد همبستگی و همکاری بیشتر فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و... بسته می‌شود و بستر مناسب را برای شروع تعاملات آتی مهیای سازد. معمولاً دوشهر مورد نظر که قصد دارند یادداشت تفاهم خواهر خواندگی بایکدیگر امضاء کنند باید دارای اشتراکاتی باشند مثلاً دوشهر تاریخی، دوشهر علمی یا دانشگاهی، دوشهر صنعتی، کشاورزی یا دوشهر بندری و... علی‌ایحال هدف از امضاء یادداشت تفاهم خواهر خواندگی، پیوند مودت و اتحاد بین شهروندان دو شهر مورد نظر و زمینه‌سازی جهت تعمیق تعاملات در عرصه‌های مختلف بویژه در حوزه دیپلماسی عمومی می‌باشد.

■ چگونه شهرها برای خواهر خواندگی انتخاب می‌شوند؟

معمولاً ابتدا در تعاملات بین مقامات رسمی دو کشور و با توجه به تشابهاتی که اشاره شد در صورت مهیا بودن شرایط، پیشنهاد امضاء یادداشت تفاهم خواهر خواندگی از سوی یکی از طرفین ارائه و در پیگیری‌های بعدی مراتب در دستور کار دوطرف قرار می‌گیرد. بدیهی است وزارت امور خارجه، وزارت کشور و شهرداری‌های شهر مورد نظر مشترکاً پس از بررسی‌های کارشناسی با همکاری یکدیگر زمینه انعقاد یادداشت تفاهم خواهر خواندگی را فراهم می‌نمایند و پس از انجام کلیه هماهنگی‌های لازم، سند مذکور با سفر مقامات شهری به شهر مقابل به امضاء می‌رسد.

■ در ایران برای اولین بار از چه زمانی شروع شده است؟

ویژه‌نامه روز
جهانی شهرها
آبان ۱۳۹۸

ایران